

monitor

kontakblad voor het personeel
van de „stichting het juliana ziekenhuis“, koning lodewijklaan 401
april 1983, 12e jaargang nr. 7

Van de redactie

Na de veelbesproken „intentieverklaring“ is er een diepe stilte gevallen; wellicht de stilte die aan de storm vooraf gaat. Maar Monitor zit niet stil en houdt voor u, gelijk het in een ziekenhuis betaamt, naarstig de vinger aan de pols.

De redactie acht het één van haar belangrijkste taken om u te informeren, niet alleen over aktualiteiten maar ook over wat er in allerlei afdelingen zoal geschiedt. Begrip voor elkaar en voor elkaars werk komt de samenwerking ten goede en, idealisten als wij zijn, vinden wij dat onontbeerlijk om „ons“ ziekenhuis goed te laten draaien.

Wij nemen u ditmaal mee naar de apotheek waar een praatje en een plaatje u inzicht geven in wat daar zoal gebeurt.

De eerste IC-cursus-nieuwe stijl leverde zijn gediplomeerden af, hetgeen voor opleiders en opgeleiden een felicitatie waard was.

Het Foster Parents Plan geeft informatie over z'n doen en laten; zij die nog geen deelnemer zijn kunnen dit alsnog worden door zich voor een luttel bedrag te doen inschrijven. PZ en salarisadministratie geven u hierover gaarne informatie.

De personeelsvereniging sluit volgens traditie de kolommen. Haar activiteiten zijn bewonderenswaardig van opzet en uitwerking en de publieke belangstelling is gelukkig weer bevredigend.

Nog niet bevredigend is het aantal inzendingen voor de rubriek „Wist u dat . . .“ Er gebeurt zoveel in ons ziekenhuis dat best het vermelden waard zou zijn, maar wij weten niet alles. Klapt u rustig eens uit de school bij de redactie van Monitor.

Mededelingen

3 Roostervrije dagen

De direktie heeft besloten de toekenning van de drie roostervrije dagen aan de rijksambtenaren ook voor het personeel van het Juliana Ziekenhuis te doen gelden.

Deze drie roostervrije dagen kunnen niet zonder meer aan het vakantieverlof worden toegevoegd. Het tijdstip van opnemen van deze dagen dient afgestemd te worden op de continuïteit van de dienstverlening en behoeft derhalve de goedkeuring van het dienst- of afdelingshoofd.

Deze regeling geldt voorlopig voor 1983, zulks in afwachting van eventuele verder door de overheid te nemen maatregelen.

Gewijzigde ziekengeldberekening (uitsluitend voor ziekenfondsverzekerden)

M.i.v. 1 januari 1983 is op last van de minister van financiën een wijziging aangebracht in de berekening van het ziekengeld.

Wat zijn hiervan de gevolgen?

In de maand na de ziekte zal de ziekenfondsverzekerde op de salarisstrook een negatief bedrag vermeld zien met de omschrijving „korrektie USW“. Dit negatieve bedrag is op het bruto-salaris in mindering gebracht om te zorgen dat bij de ziekengeldberekening de werknemer hetzelfde netto-salaris ontvangt.

De konsekwenties zijn verder:

- inhouding lagere loonbelasting
- inhouding lagere ziekenfondspremie
- lagere afdracht premie AOW/AWW
- het belastbare loon voor de loonbelasting/AOW wordt lager, wat in het volgend jaar tot gevolg heeft dat er een lager jaarloon bijzondere beloningen ontstaat; dit kan leiden tot een lager percentage loonbelasting bijzonder tarief

april 1983, 12e jaargang no. 7

Redactie:

P. Bakker Schut

(hoofdred. + sekr.)

A.G. Zimet (plv. hoofdred.)

Zr. T. Visser

Zr. G. Kleinpaste-Küpers

Mevr. H. van Heest-Molenaar

W.A. van Seters (foto's)

Br. J.D.R. Bruinsma

T. Dam (foto's)

G.J. Kleverwal-Smit (tekeningen)

T.W.H. Grömmel

Inleverdatum van kopij en advertenties

vóór de 10e van de maand bij het sekretariaat

- voor werknemers waar zowel man als vrouw in loondienst werkzaam zijn, kan er een nadeel ontstaan in de sfeer van de buitengewone lastenaftrek voor de inkomstenbelasting
- ook kan er een nadeel ontstaan wanneer man en vrouw samen het maximum van premie AOW/AWW overschrijden.

Desgewenst is de afdeling salarisadministratie bereid om u nadere informatie te verstrekken.

Diskussieavond ziekenhuissituatie in de Stedendriehoek

Hierbij delen wij u mede dat de discussieavonden over de toekomstige ziekenhuissituatie in de Stedendriehoek als volgt zijn gepland:

Maandag 6 juni 1983 om 20.00 uur in Cultureel Centrum Orpheus, Churchillplein 1, Apeldoorn
 Woensdag 8 juni 1983 om 20.00 uur in Cultureel Centrum Hanzehof, Coehoornsingel 1, Zutphen
 Vrijdag 10 juni 1983 om 20.00 uur in Café Restaurant Help U Zelfen, Diepenveenseweg 76, Deventer

Op deze avonden zullen de beide provinciale besturen hun voorlopige plannen kort toelichten en u bent in de gelegenheid uw standpunt naar voren te brengen en daarover van gedachten te wisselen.

Dienstkleding

Klachtenmelding m.b.t. dienstkleding

De dagelijkse zorg voor de dienstkleding ligt bij de heer Boerkamp, terwijl de leiding van de huishouding hiervoor verantwoordelijk is en voor de administratieve afhandeling zorgt. Om te voorkomen dat klachten over de dienstkleding een eigen leven gaan leiden, is het een goede zaak om nogmaals enkele afspraken op een rijtje te zetten.

Kleding slecht gewassen, kreukelig, grijs etc.

Betrokken kleding laten zien aan de heer Boerkamp en zonodig om een speciaal reinigingsprocedé verzoeken.

Kleding versleten

Kleding die niet meer acceptabel is, wordt in principe door Hokatex vervangen. Men kan echter ook zelf om vervanging vragen bij de heer Boerkamp.

Kleding met vlekken

Kleding met vlekken apart aanbieden aan de linnenkamer i.v.m. een speciaal reinigingsprocedé (idem voor „schone“ kleding met vlekken).

Reparatie van kleding

Kleding met losse naadjes e.d. aanbieden bij de linnenkamer i.v.m. reparatie bij Hokatex. Komt men hierdoor niet uit met het aantal stuks dienstkleding, dan worden kleine reparaties door de linnenkamer uitgevoerd.

Dienstkleding is een massagoed geworden. Een nauwkeurige inspectie van elk kledingstuk na een wasbeurt is te tijdrovend en daardoor te duur geworden. Vandaar dat de kledinggebruiker in enkele situaties een actieve rol zal moeten spelen om tekortkomingen in de dienstkleding te verhelpen.

Natuurlijk mag dit geen vrijbrief zijn voor de wasserij om met de kwaliteit van de dienstkleding een loopje te nemen. Vandaar ook dat de linnenkamer voor onbepaalde tijd bovengenoemde klachten zal registreren, zodat een beter inzicht ontstaat in de aard en het aantal van de klachten.

Namens de kledingcommissie,

A. Hooyman, technisch adviseur.

Uit de M.C.

Op 6 april kwam de Medezeggenschaps Commissie in vergadering bijeen.

Aan de orde waren o.a.

– **De bedbezetting van ons ziekenhuis.**

Deze is tot nu toe duidelijk lager dan die in de overeenkomstige periode van 1982.

Echter de laatste tijd is een lichte verbetering waar te nemen.

– **GGD.**

De geneeskundige zorg van de GGD, die voorheen door dokter A. Bos werd verricht is overgenomen door dokter R. Verdonk.

– **Fusie.**

Uitgebreid werd gepraat over de intentieverklaring tot fusie van beide Apeldoornse ziekenhuizen. Uit deze discussie bleek:

– het adviescollege SAZ blijft voorlopig bestaan om de lopende zaken af te handelen. Over eventuele toekomstige taken van dit college is nog niets bekend.

– De MC zou een hoorzitting georganiseerd willen zien naar aanleiding van de intentieverklaring opdat een ieder z'n vragen rechtstreeks door de directie beantwoord kan krijgen. Hoewel de directie nog weinig concreets kan zeggen heeft zij deze suggestie in beraad genomen.

- **Ziekenhuisplanning Stedendriehoek.**
Door de directeuren van de ziekenhuizen in de Stedendriehoek is getracht zelf een voorstel te formuleren hoe de afbouw van bedden over de ziekenhuizen verdeeld zou moeten worden. Men heeft hierover echter (nog) geen overeenstemming bereikt.
- Door de MC werd een aangepast kledingreglement vastgesteld.
M.b.t. de omloopsnelheid van de kleding in de wasserij is een proef genomen. N.a.v. de resultaten van deze proef zal de directie t.z.t. besluiten of het aantal te verstrekken stuks werkkleding al dan niet gewijzigd moet worden.
- Behandeld werd een concept reglement voor de instelling van Selectie- en Selectieadviescommissies.
- Besloten werd dat werknemers die de pensioengerechtigde leeftijd naderen desgewenst in de gelegenheid zullen worden gesteld op kosten van het ziekenhuis de cursus „Pensioen in zicht“ te volgen.
- Mevr. M. de Santy hield een voordracht over het organisatie-onderzoek, dat op een tweetal verpleegafdelingen heeft plaatsgehad. De conclusie was dat een aantal verbeteringen zou kunnen worden aangebracht. Dit zal in onderling overleg en in een zorgvuldig afwegingsproces dienen te gebeuren.
- In verband met de bouwstop is het niet waarschijnlijk dat de geplande IC-verbouwing op korte termijn zal doorgaan.

Diploma-uitreiking IC & CC opleiding

Op 18 maart j.l. vond de diplomering plaats van de eerste „lichting“ IC & CC-leerlingen, die de anderhalf-jarige opleiding gevolgd hadden. In een van belangstellenden uitpuilende collegezaal trad de heer H.J. Braakhekke, hoofdverpleegkundige, als gastheer op. Na een kort welkomstwoord gaf hij het woord aan dr. R.P. Verhoeven, internist. Deze bracht in herinnering hoe in 1980 de ICC-commissie nieuw leven ingeblazen werd. Men heeft zich afgevraagd hoe een IC en CC afdeling in de

tachtiger jaren zou moeten functioneren en daar van uitgaande heeft men een aantal wijzigingen aangebracht. Een belangrijke daarvan was de dagelijkse patiëntenbespreking met het team.

Een andere wijziging die (hopelijk) nog komen gaat is de verbouwing van de afdeling.

Ook de IC-cursus moest worden aangepast. Men kon een „kant-en-klaar“ cursus kopen, maar men heeft er voor gekozen om er zelf een samen te stellen om een optimaal verband tussen theorie en praktijk te krijgen. In kort tijdsbestek is deze cursus tot stand gekomen: september 1981 werd ermee gestart.

En, zich richtende tot de geslaagden:

„U was het proefkonijn. Nu, anderhalf jaar later, blijkt dat u de proef glansrijk hebt doorstaan want alle 4 kandidaten zijn geslaagd. Ik wil u daarmee van harte gelukwensen en ik hoop dat het ziekenhuis door een jarenlange samenwerking veel profijt van de verworven kennis zal hebben“.

Vervolgens nam dokter Bulstra (figuurlijk) z'n petje af voor de geslaagden. Hij achtte de huidige cursus wezenlijk zwaarder dan die van vroeger, zowel in breedte als in diepte. Hij nam ook z'n petje af voor diegenen die dit resultaat mogelijk gemaakt hebben, want daar is veel tijd en energie ingestoken.

Vervolgens reikte hij de geslaagden diploma en bijbehorende speld uit, terwijl ook de bloemenhulde niet achterwege bleef.

Namens de cursisten bedankte de heer de Wit allen die hun bijdrage aan de opleiding hadden geleverd en ook hij hoopte dat het ziekenhuis en de patiënten lang van hun kennis mogen profiteren.

Daarna nodigde de heer Braakhekke iedereen uit voor een drankje en een hapje. De geslaagden werden bedolven onder bloemen en een kort doch gezellig samenzijn besloot deze anderhalf jaar van hard zwoegen.

Wist u dat . . . ?

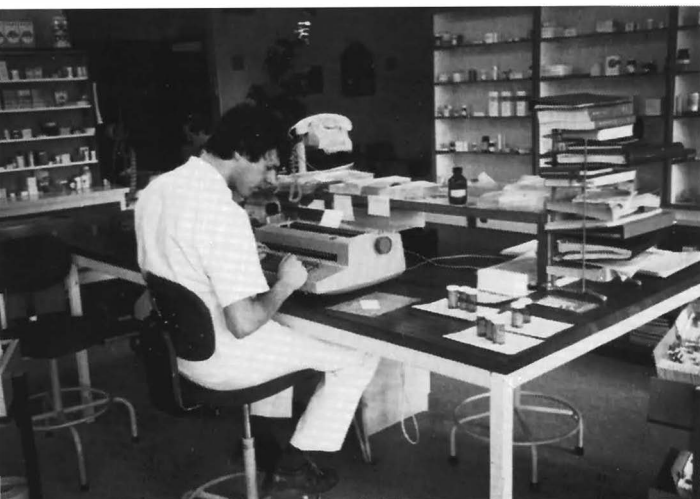
- „Tante Pos“ de vreemdste adresseringen toch op de juiste plaats aflevert, zoals:

*Ms. Agnes Gogker en Juliana Zukengkuri
Lodevaplarn 401   Springereg 68
Rbaldoon   Apeldroom*

- de T.D. reparatiebonnen ontvangt waarop een potje appelmoes of melk besteld wordt.

De apotheek

Twaalf jaar geleden maakte u via Monitor kennis met deze afdeling. Omdat er méér mensen zullen zijn, die zich dit niet herinneren dan het aantal dat zich de informatie nog voor de geest kan halen én omdat er in twaalf jaar tijd veel veranderd is, lijkt een hernieuwde kennismaking op zijn plaats.

De eerste entree toont een apotheek-aanzien, zoals dat eenieder bekend is van bezoeken aan de partikuliere apotheken. Twee assistenten zijn bezig met receptuur. Harmien Nijendijk en Betty van den Berg vertellen wat dat inhoudt:

„Elke morgen halen wij recepten op bij de verpleegafdelingen, waarna de administratieve verwerking volgt. In een bak staan kaarten op naam van de in huis zijnde patiënten. Van alle aangevraagde geneesmiddelen worden etiketten gemaakt en één daarvan wordt op de patiëntenkaart geplakt, zodat precies na te gaan is wie wat gebruikt heeft.

Naast de recepten op naam, beschikt elke verpleegafdeling over een stockvoorraad algemene middelen, die elke maandag aangevraagd worden.

Na de verwerking worden de gevraagde artikelen in „het winkeltje“ opgezocht en klaargezet voor transport naar de afdelingen. Zwanet van den Berg is daar nu mee bezig“.

Het winkeltje blijkt een overzichtelijke voor-

raadruimte te zijn met rekken en kleurige bakken, waarin talrijke tabletten, pillen, capsules, ampullen, tubes, flessen en flesjes te vinden zijn.

De assistenten vervolgen:

„Zien wij dat een voorraad sterk geslonken is, dan gaan wij middelen bij maken. De receptuurkaart van het betreffende geneesmiddel wordt opgezocht en er wordt een fotokopie van gemaakt, zodat daarop tijdens het aanmaken de toegepaste hoeveelheden en kontrolenummers genoteerd kunnen worden. De grondstoffen worden afgewogen (ruwweg geschat zijn er zo'n 400 grondstoffen beschikbaar) en samengevoegd, waarna machines voor de uitvulling zorgen. Is het artikel klaar, dan verricht het laboratorium controle. Na de eindcontrole door de apotheker worden de producten in het winkeltje opgeslagen.

Op dezelfde manier maken we kleine steriele producten (oogdruppels e.d.) en grotere steriele producten (infuusvloeistoffen).

Wij doen deze werkzaamheden met 5 assistenten afwisselend; we hebben dienst in groot steriel, klein steriel, het winkeltje of vóór (in de apotheek).

Henri Wilkes is de enige manlijke assistent. Hij is inderdaad één van de weinige heren, die de tweejarige apothekersassistenten opleiding hebben gevolgd. Ons beroep wordt kennelijk nog steeds als typisch vrouwelijk beschouwd. Onze kollega Brigit de Wilde is al enige tijd ziek (beterschap gewenst namens kollega's en Monitor). Een ziekenhuisapotheek mist het direkte contact met het publiek en dat vinden wij wel jammer. Qua werk is er weinig verschil met een partikuliere apotheek, behalve dan misschien dat wij beschikbaarheidsdienst hebben in het weekend. Eén van ons is elke zaterdag van 11.00 tot 12.00 uur aanwezig voor dringende zaken.

De hoofden van de afdelingen beschikken over een sleutel van de „late dienst kast“, die zich bij de ingang van de apotheek bevindt. Daarin staan een aantal middelen, die met spoed nodig zouden kunnen zijn, zodat de afdelingen daarover kunnen beschikken wanneer er niemand aanwezig is in de apotheek.”

De apotheek verder betredend, opent zich een aparte wereld. Het lijkt wel of er meerdere afdelingen zijn gevestigd met ieder een eigen karakter.

„Dat is ook eigenlijk zo“, zeggen de heren Willem Bekendam en Henk Meijer, die als chemisch analisten in het laboratorium van de apotheek werken. Een lab, dat in twee ruimtes is gevestigd.

„Wij controleren alle binnenkomende grondstoffen op kwaliteit. Nadat de assistenten de grondstoffen tot geneesmiddelen hebben verwerkt, controleren wij het eindproduct op samenstelling en gehalte. We gaan ook na of het etiket klopt met de inhoud.

Gelukkig treffen we zelden fouten aan. Controle dienen als extra zekerheden om risico's van fouten bij de bereiding van geneesmiddelen zoveel mogelijk uit te sluiten. We noemen dit bedrijfscontrole.

Onze bevindingen worden gerapporteerd aan de apotheker. De apotheker is degene, die de middelen vrij verklaart voor uitgifte.

Daarnaast verrichten wij in ons lab bloedspiegelbepalingen. Dit is het onderzoek naar de hoeveelheid geneesmiddelen — lichaamsvreemde stoffen — in het bloed. Het tegenovergestelde, de lichaamseigen stoffen in het bloed, worden in het klinisch-chemisch lab onderzocht. Een duidelijk verschil in laboratorium functies dus.

Een bloedspiegelbepaling wordt gedaan, wanneer iemand medicijnen voorgeschreven krijgt, waarvan bekend is dat de werkzaamheid én de schadelijkheid dicht bij elkaar liggen. Gebruikt men niet voldoende of is de patiënt niet „therapie-trouw“ (gebruikt ondanks voorschrift géén medicijn), dan werkt een dergelijk middel niet.

Gebruikt men teveel, dan doen zich schadelijke verschijnselen voor (ziek voelen, misselijkheid,

e.d.). Aan de hand van de bloedspiegelbepaling wordt de juiste dosering van de verstrekking aangepast.

Verder verrichten wij nog toxicologische onderzoeken, dat betekent, dat wij in biologisch materiaal (urine, bloedserum, maaginhoud) trachten op te sporen, welke giftige stoffen (b.v. chloor, benzine e.d.) of geneesmiddelen iemand binnen heeft gekregen, waardoor niet te verklaren, vreemde reacties zijn ontstaan. Dit is soms zoeken naar een speld in een hooiberg en overleg met de arts over de vertoonde verschijnselen is daarbij van groot belang.

De werkzaamheden komen in wisselend aanbod op ons af. Soms is het goed te verwerken, andere keren komt alles tegelijk. Alleen de bedrijfscontroles kunnen we zelf aardig plannen. Desalniettemin leuk en afwisselend werk voor ons team, in een prettig werkklimaat". Aldus de heren analitici.

Tussen de drie „teams" werken twee éénlingen; de apotheker en Riet Licht. Reeds jaar en dag houdt Riet de apotheek schoon. Geheel zelfstandig gaat zij rustig haar gang:

„Als ik ergens niet terecht kan, ga ik elders aan de slag. Alles krijgt regelmatig een beurt. Ja, ook de werktafels en de apparatuur. De plantjes sla ik niet over en zo af en toe zorg ik voor koffie".

In de keurig geordende ruimtes, ergens in de buurt van het enige borrelende vat dat de apotheek rijk is, werkt Gerard Pleiter aan de infuusvloeistoffen.

Deze week heeft hij apotheek-dienst en dat houdt o.a. in: voorraadkontrolle in de koelruimte, flessen spoelen en samen met een assistent(e) infusen bereiden.

Voor de infuusvloeistoffen worden grondstoffen aan de hand van een bereidingsvoorschrift afgewogen en gemengd; daarna wordt er aqua dest. aan toegevoegd. Via filters wordt de vloeistof in flessen geleid, welke — eenmaal gesloten — 20 minuten gesteriliseerd worden. Daarna wordt elke fles van de charge (= de totale per keer tegelijk gemaakte hoeveelheid infuusvloeistof) op kleine oneffenheidsjes „geschouwd" en van een etiket voorzien. De analisten kontroleren de partij en de flessen worden in de koelruimte opgeslagen.

Gerard vindt:

„We hebben leuk en afwisselend werk omdat Joop Bos en ik de diensten ruilen. Joop verzorgt deze week de uitgiftedienst: Het klaarzetten van de bestellingen en het met de kar wegbrengen naar de afdelingen. Verder wordt dagelijks de infuusvoorraad op de afdeling gecontroleerd en zo nodig aangevuld. Een fiks karwei, waar we de hele dag mee in de weer zijn. De kontakten met de verpleging zijn prettig en wij voelen ons best opgenomen in het hele ziekenhuisgebeuren".

De laatste, nog niet betreden ruimte in de apotheek is het kantoor van de „grote medicijnman", de heer W.A. van Seters, de tweede éénling dus.

„Dat is nu wel leuk gezegd, maar het zou de indruk kunnen wekken, dat wij hier als los zand aan elkaar hangen en dat is beslist niet het geval. Ondanks de eigen specifieke taken, vormen we een hechte groep.

De nieuwbouw apotheek werkt bijzonder economisch. Het is indertijd een hele studie geweest om deze opzet uit te denken en dat heeft veel energie geveerd, maar het is de moeite waard geweest. In twaalf jaar tijd is de bezetting slechts met 1½ persoon gestegen, terwijl de produktie over diezelfde periode een enorme groei vertoont. We hebben in de afgelopen jaren de beschikking gekregen over nieuwe en grotere apparatuur, zoals het uitvulapparaat voor infuusvloeistoffen, het ampullenapparaat en de vloeistofsterilisator. Daarnaast bereiden we grotere hoeveelheden tegelijk en zijn we dus in verhouding minder tijd kwijt aan voorbereidingen en schoonmaken dan wanneer in kleinere (= meerdere) charges gewerkt wordt.

Het gebruik van wegwerpglas waar mogelijk, bespaart veel „spoeel“-tijd.

Om een indruk van de produktie te geven: per jaar maakt de apotheek nu ongeveer 80.000 infuusflessen tegen 27.000 in 1971. Een sterke groei vertoont de ampullenproduktie: van 36.000 in 1971 naar 125.000 in 1982.

De vraag naar medikamenten is zo toegenomen, omdat er gericht wordt gewerkt. Het gebruik van geneesmiddelen in een ziekenhuis heeft duidelijk een direkt doel. Dat neemt niet weg, dat er best een stringenter beleid t.a.v. de verstrekking gevoerd kan worden. Sinds kort is er een Geneesmiddelen Kommissie ingesteld, bestaande uit een aantal specialisten en ik neem daar eveneens deel aan, om te bestuderen welke medicijnen het beste bij een bepaalde ziekte gebruikt kunnen worden. Deze Kommissie bevordert hopenlijk ook de kontakten van de specialisten met de apotheek, want die waren voorheen afhankelijk van de tijd, die de apotheker vrij kon maken om ze te onderhouden. In de Kommissie zal ongetwijfeld de vervanging door goedkopere middelen aan de orde komen, gezien de huidige strakke budgetten. Het budget van de apotheek is sterk afhankelijk van de voorschrijvende specialisten. Er mag echter door bezuinigingen niet vergeten worden, dat het een goede zaak is nieuwe middelen uit te proberen, ondanks de soms hogere kosten voor die nieuwe produkten. Evaluatie zal de doorslag moeten geven in het al dan niet toepassen van duurere of goedkopere medicijnen.

Er verandert veel en het gaat in een snel tempo. We houden de ontwikkelingen bij door middel van vakliteratuur, publikaties, kongressen, beurzen en demonstraties door fabrikanten.

Jammer genoeg laten de werkzaamheden geen ruimte voor bijscholingslessen voor de medewerkers, maar de belangrijkste nieuwtjes spreken we met elkaar door.

Aan verpleegkundigen en co-assistenten doceer ik medicijnleer, evenals op de Veluwe School voor Verpleegkundigen. De afdelingen kunnen daarnaast altijd gegevens putten uit boeken, zoals „Het Kompas“ of „Het Repertorium“.

Een nieuwe, nog in de kinderschoenen staande ontwikkeling is de automatisering. Alom wordt bestudeerd of automatiseringen in apotheken mogelijk zijn, b.v. in de aanvraagverwerking en etikettering, doch aan toepassing zijn we (nog) niet toe“.

Zo sprak de heer Van Seters. U ziet, de apotheek is niet zo geheimzinnig als wel eens gedacht wordt. Voor het overgrote deel is de bron van alle geneesmiddelen toch de plant, al verandert de fabriek daar iets aan en in de apotheek wordt efficiënt en sekuur verder gewerkt aan de middelen, die de mens nu eenmaal af en toe nodig heeft.

Dank aan de medewerkers van de apotheek voor het kijkje achter „hun“ schermen. De uitnodiging aan geïnteresseerde lezers om eens binnen te lopen en nader kennis te nemen van activiteiten die de belangstelling gewekt hebben, wordt bij deze aan u doorgegeven.

Foster Parents Plan

De mensen, die ervaring hebben met ontwikkelingshulp, kennen allemaal wel een voorbeeld van projecten, die technisch goed in elkaar zaten, maar toch mislukten. Zulke dingen gebeuren, wanneer de mens voor wie het projekt bedoeld is buiten spel wordt gezet of eenvoudigweg wordt vergeten.

Dat is maar al te vaak voorgekomen in de begrijpelijke haast om systemen te introduceren, ideeën uit te voeren, controle mogelijkheden in werking te zetten en nieuwe technische vindingen uit te proberen.

Het welslagen van een ontwikkelingsprojekt hangt af van drie dingen:

1. de mens moet in al zijn facetten centraal staan (sociaal, economisch, humanitair en geestelijk).
2. het projekt moet het antwoord zijn op een bepaalde behoefte.

3. de deelname van de mensen voor wie het projekt is bedoeld, moet van begin tot eind gewaarborgd zijn.

Iemand heeft het voorgaande op de volgende manier weergegeven (vrij vertaald):

„Waarom bouwen wij deze glorieuze steden,
„als de mens zonder gestalte blijft.
„Wij bouwen een ijdele wereld,
„tenzij ook de bouwmeester groeit.

U weet, dat F.P.P. een hulpprogramma opzet op verzoek van een bepaalde gemeenschap. De medewerkers van F.P.P. wonen tussen de pleeggezinnen of verkeren daar in ieder geval regelmatig, zodat zij precies op de hoogte zijn van de dagelijkse problemen en alert kunnen reageren om met de gezinnen te kunnen werken aan oplossingen. Zodra de gemeenschap een bepaald niveau heeft bereikt, vertrekt F.P.P. om in een andere gemeenschap weer van voren af aan te kunnen beginnen.

Omdat de situatie in elke gemeenschap verschilt, is het moeilijk te zeggen hoe lang F.P.P. nodig heeft, voordat de gemeenschap verlaten kan worden. Die tijdsduur is op zich wel belangrijk, maar ondergeschikt aan het proces van ontwikkeling, dat de pleeggezinnen doormaken.

Van jaar tot jaar worden door de gemeenschap haalbare doelstellingen geformuleerd, die tenslotte moeten leiden tot het eindresultaat. F.P.P. is daarbij niet geïnteresseerd in de vraag hoeveel mensen er in materiële zin op vooruit gaan, maar wel in wat zij er voor de lange duur aan hebben. Pas als het resultaat van alle inspanning is, dat de mensen meer zelfvertrouwen krijgen en hun talenten kunnen ontwikkelen, zijn we op de goede weg.

De gezinnen worden geselecteerd op basis van hun omstandigheden. Dat gebeurt na een vergadering van dorpsoudsten en mensen van F.P.P. De dorpsraad geeft de namen op van mensen, die naar hun oordeel voor hulp in aanmerking komen.

Deze gezinnen worden opgeroepen en in een gesprek kunnen zij van alles vragen over het doel en de werkwijze van F.P.P. en wat er van hen verwacht wordt. Vervolgens bezoeken de mensen van F.P.P. de betreffende gezinnen thuis en daarna wordt beslist over hun inschrijving. Het komt dikwijls voor, dat wij in hetzelfde dorp weer andere mensen vinden, die ook in aanmerking komen om bij F.P.P. ingeschreven te worden. Jammer genoeg is het niet mogelijk mensen in te schrijven, die té ver van de dorpen

Ramirez José Luciano, het Foster Parents-kind van afd. B3 met zijn èchte vader.

wonen. Immers, we beschikken maar over beperkte middelen en een beperkte staf ter plaatse en het zou teveel tijd en energie kosten om een redelijke dienstverlening te realiseren. Dat zou ten koste gaan van de echte ontwikkeling van het gebied.

Afgunst tussen de gezinnen onderling vormt gelukkig zelden een probleem, omdat de gemeenschapszin vaak werkelijk bestaat. Wanneer iemand zijn huis moet opknappen, helpen de burens met het werk.

Waar komt nu al het geld vandaan

Een groot gedeelte is afkomstig uit de maandelijkse bijdragen van alle pleegouders. Elk jaar wordt er een begroting gemaakt, die gebaseerd is op de prioriteiten van ons programma.

Van sommige overheden van onze donorlanden worden schenkingen ontvangen, welke bedoeld zijn voor bepaalde activiteiten, zoals de ontwikkeling van waterleidingen, waterputten en andere bronnen, voedingsprogramma's voor de gemeenschap, geneeskundige posten of aankoop van dienstauto's, waarmee moeilijk bereikbare gebieden of dorpen bezocht kunnen worden.

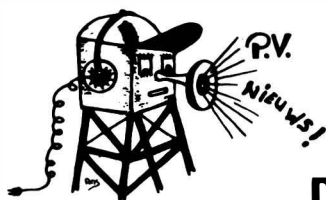
Gemeenschapsprojecten komen iedereen ten goede, die in zo'n gemeenschap leeft, dus niet alleen de pleeggezinnen. Daarnaast ontvangen de pleeggezinnen elke maand een vast bedrag, dat in eerste instantie bedoeld is voor hun eerste levensbehoeften.

Weer een andere bron, waaruit gemeenschapsprojecten gefinancierd worden, zijn specifiek voor dat doel overgemaakte giften van pleegouders, verenigingen, instellingen en mensen, die geen pleegouders zijn.

Wij hopen u hiermede informatie gegeven te hebben, zodat u een juist begrip hebt van hetgeen wij met uw geld doen. Natuurlijk zijn wij blij met uw steun, want alleen daardoor kunnen wij plannen uitvoeren.

hospi-taal

Patiënt, duidelijk afkomstig van een boerderij en nu op de IC liggend vertelt zijn bezoek: „... en van één van die knechten hier krijg ik altijd een spuitje“.

De P.V. in mei

Bibliotheek

Elke woensdagmiddag tussen 12 uur en 13 uur geopend. Er komen zeer regelmatig nieuwe boeken binnen. Deze maand b.v.

- „Bloemen op zolder“ en Bloemen in de wind“, van Victoria Andrews.
- „Dans van de zwaan“, van Konsalik.
- „Stukje hemel“ en „Stukje aarde“, van Jantine Davids.
- „Het warme vuur van het geluk“, van Gerda v. Wageningen.

Zeevissen

Op 11 juni a.s. Meer informatie in de vorige Monitor en op de prikboarden. Opgave bij Johan Weijn, centrale keuken.

Bowlen

Uitslagen 1e team HJZ

De laatste uitslag in de 2e ronde was een fraaie: 4-0 winst tegen van Gend & Loos HV. We eindigden op de 5e plaats.

In de nieuwe competitieronde is het voor ons team moeilijk geworden. De eerste 2 wedstrijden waren tegen de nummers 1 en 2 uit de vorige ronde. Het werd 2 maal verlies: 2 ½-1 ½ tegen Kador en 3-1 tegen van Gend & Loos SG. Ook de 3e avond werd verloren: 4-0 tegen Smit Zilver. De spelers van dit team verbeterden hun persoonlijke records zodanig dat HJZ-1 kansloos was. We staan dus nu in de 3e ronde onderaan.

Van HJZ-2 kwamen deze maand geen berichten. Hoe zit dat HJZ-2? De resultaten zullen toch niet minder zijn dan die van het 1e team? Kom op mannen en vrouwen, er even flink tegen aan en bedenk bij elk verlies dat het spelen zelf het belangrijkste is.

Wandelen

De 11e nacht van Apeldoorn komt naderbij. Heeft u zich al aangemeld voor deze unieke wandeltocht over 30-50-80 of 100 km?

Datum: vrijdag en zaterdag 13/14 mei

Start: om 22.00 uur voor de 50-80 en 100 km van 6.00 uur tot 7.00 uur voor de 30 en 50 km.

Kosten: (tot 5 mei) met herinnering f 22,50 voor de 50-80-100 km lopers en f 20,— voor de 30 km lopers. Voor de lange afstand is het ook mogelijk f 12,50 te betalen (zonder herinnering).

Alle P.V.-leden ontvangen een korting van f 10,— op bovengenoemde bedragen.

Bij dit alles zijn inbegrepen de nodige verfrissingen en voeding op de rustplaatsen en de verzorging door het Rode Kruis.

Inlichtingen: Dhr. Dekker (11-32 TD)

Dhr. Mensink (11-29 TD)

Zien we u ook in de Nacht van Apeldoorn?

Slotavond P.V.

Op 27 mei wordt het P.V.-seizoen afgesloten met een grote BOWLING/BARBECUEavond. Evenals vorig jaar gaan we daarvoor naar het Bowlingcentrum Alambic aan de Nieuwstraat

dat de hele avond door de P.V. is afgehuurd. Er zijn prijzen voor de beste 3 bij de dames en de beste 3 bij de heren. Een uitleg van de puntentelling ontvangt u voor de aanvang van het bowlen.

Kaarten alleen in de voorverkoop bij de penningmeester van de P.V. dhr. H. Brouwer (administratie), **tot en met woensdag 25 mei**. Kosten f 7,50: Hiervoor krijgt u deelname aan het bowlen, koffie, barbecue en een drankje. Eén introducee is toegestaan.

Er wordt gebowld in 2 groepen. We beginnen om 20.00 uur. U wordt tussen 19.30 en 19.45 uur verwacht.

De muziek wordt verwacht door dhr. Steneker (hij speelde zeer succesvol op de openingsavond) en daarbij is er gelegenheid om te dansen.

Toneelavond

„En toen verstuurde ik mijn voet“.

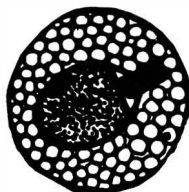
Op 18 maart j.l. voerde de toneelvereniging hun toneelstuk op. Gelukkig hadden veel leden van de P.V. (en introducees) de weg naar het Hof van Gelre gevonden.

De uitvoering bleek een doorslaand succes. Alle actrices en acteurs hadden zich erg in hun rol ingeleefd. Een herhaald gelach werd dan ook hun deel. Uiteraard kregen zij dan ook bloemen na afloop van het stuk.

Door het Hof van Gelre werd er voor gezorgd dat een ieder voorzien werd van een drankje. Nadat het doek gevallen was, werd de dansvloer vrijgemaakt, zodat de liefhebbers een dansje konden wagen op de muziek van Les Scalas.

In de kleine uurtjes ging iedereen moe van het lachen huiswaarts.

Van de groene tafel

HJZ is ijzersterk teruggekomen.

Het eerste werd ongeslagen kampioen na een zeer spannende reeks wedstrijden. Een ijzersterk moreel was kenmerkend voor dit team bestaande uit Jo van den Burg, Douwe Douma, Gert Sprenger en last but not least Marion den Besten. Hulde!

Zo mogelijk nog spannender was het bij H.J.Z. 2.

Het eerste team van HJZ: kampioen!

Het tweede team van HJZ: kampioen!

Vorige competitie was dit team wat ongelukkig gedegradeerd, maar Hans Slijkhuis, Roy Keizer, Wim Krijgsman, Wierd Roufs en Koen Menger lieten het daar niet bij zitten. Ondanks een verliespartij in het begin was het technisch en tactisch overwicht dermate groot dat de concurrentie uiteindelijk moest buigen.

Het bestuur van de P.V. heeft beide kampioens-teams op gepaste wijze een bloemenhulde gegeven en heel HJZ mag trots zijn dat de schande van het vorige seizoen is uitgewist.

Over het derde en het vierde team hebt u nog niets vernomen; dat klopt. Zij werden net geen kampioen, doch ook hier werd vanaf het begin in de top van de ranglijst meegeknopt. Al met al bevredigende resultaten en wij hopen dat de twee gepromoveerde teams in de toekomst hun verhoogde klassering waar zullen kunnen maken.

Hiep hiep hoera voor HJZ

Twee teams hebben het gered

De kroon werd op het werk gezet

De andere twee misten het net

Voor HJZ de loftrumpet

Bloemen en bier en dolle pret

Gelukkigwens door

Berend Bat.

Een terugblik op het Paaskienen

Op vrijdag 25 maart werd het traditionele paaskienen gehouden. Tussen half acht en acht uur verzamelden velen zich in de Instuif, en zochten een zo plezierig mogelijk stekkie, om maar niets te missen van de getallen die werden afgeroepen.

Met een blik vooraf op de weer als vanouds goed gevulde prijzetafel wachtte men vol spanning op het startsein.

Rond acht uur waren $\pm$ 120 leden en introducés binnen en had iedereen een geschikte plek gevonden aan de opgestelde tafels, die voor deze gelegenheid waren gesierd met fraaie lentestukjes verzorgd door onze eigen „enige echte” ziekenhuistuinlieden Herman en Evert.

In de volgende twee en een half uur vonden, verdeeld over 10 rondes kienen, de 40 prijzen en troostprijzen even zoveel dankbare en gelukkige eigenaars.

Tijdens de pauzes kon men de soms verhitte geïmoederen met een koele drank uit de P.V.-bar bekoelen.

Aan het slot van de avond had het bestuur voor alle bezoekers een paasverrassing, zodat niemand met lege handen huiswaarts ging.

Terugblikkend mogen we vaststellen dat het een spannende ontspannende avond is geweest, wat door de bezoekers zeer werd gewaardeerd, getuige de vele positieve reacties die we mochten horen.

Hopelijk zullen die geluiden ertoe bijdragen u, die er nu niet was, te doen besluiten bij een volgende gelegenheid ook eens een avond van uw eigen personeelsvereniging met een bezoek te vereren. Van harte welkom.

Personalia april 1983

IN DIENST:

mw. M.C.M. Holte
voedingssassistent

mw. P.J.C.M. v. Loon
voedingssassistent

UIT DIENST:

mw. M.M.H. Willering (verpl.)
dhr. W.A. Meurs (c.d.)
mw. B. Lentjes-Jacobs (verpl.)
mw. I.H.A.M. Bonenberg-v. Beek (rö-afd.)
mw. M. Grieving (verpl.)
mw. H. Schruijer (verpl.)

GEHUWD:

op 17 maart j.l. mw. H.H. v. Essen en dhr. H. Nijland
op 24 maart j.l. mw. Y. Boonstoppel en dhr. T.J.M. v.d. Hoogen
op 14 april j.l. mw. D.E. Pelle en dhr. H. Nijhof
op 28 april j.l. mw. W. de Jager en dhr. W. Dijkman
op 28 april j.l. mw. P. v. Wilsem en dhr. W. Hut

GESLAAGD VOOR HET DIPLOMA IC & CC:

Br. H.J. ten Brinke en Zr. O.A. Teunissen

GESLAAGD VOOR HET DIPLOMA ECHO-GRAFIE

op 23 maart j.l. mw. H. Wolters
Van harte proficiat!

VERGEET ONZE LANGDURIG ZIEKEN NIET:

mw. U.M.A. Balk-Veltman (verpl.)
mw. J.A. v.d. Bergh-Kamps (verpl.)
dhr. J.W. Gerritsen (c.d.)
mw. M.G. v. 't Hoenderdaal (med. adm.)
mw. C.Th.B. Kalthof (verpl.)
mw. J. Keurhorst-Brink (lab.)
mw. A.Th.M. Klomp (fu-afd.)
mw. J.H. v. Leenen (med. adm.)
dhr. R.H. Menninga (t.d.)
mw. E. Noordenbos-Yntema (verpl.)
mw. J.M. Samson (verpl.)
mw. B.G.W. de Wilde (apoth.)

Dankbetuiging

Ieder, die ik gedurende de 10 jaar, dat ik in het Juliana Ziekenhuis heb gewerkt, leerde kennen, wil ik hartelijk groeten. Mijn collega's van FO en IC, de doktoren en de directie nogmaals hartelijk danken voor de mooie en nuttige cadeaus bij mijn afscheid.

Ik wens u allen veel wijsheid en sterkte toe voor de toekomst.

Maria Willering-Brevé.